

Littérature hébraïque et générale

pour nouveaux immigrants

Instructions au candidat

א. Durée de l'examen : une heure et demi.

ב. Structure du questionnaire et barème de notation :

Ce questionnaire comporte deux parties.

Première partie : Poésie (poèmes de la seconde moitié
du 20e siècle sur le thème de "la société
israélienne — entre fracture et unification")
— (2 × 25) — 50 points

Deuxième partie : Livres de lecture
— (1 × 50) — 50 points
Total — 100 points

Les deux parties de l'examen sont **obligatoires**.

Répondez aux questions suivant les instructions suivantes :

Répondez à deux questions de la première partie (poésie).

Répondez à une question de la deuxième partie (livres de lecture).

ג. Matériel auxiliaire autorisé :

- (1) La liste des œuvres.
- (2) Un dictionnaire, selon le choix du candidat.

ד. Instructions supplémentaires :

- (1) Indiquez au début de chaque réponse le numéro de la partie et le numéro de la question à laquelle vous avez choisi de répondre.
- (2) Ne citez pas d'exemples tirés de la même oeuvre pour répondre à différentes questions.
- (3) Faites attention à votre écriture, votre orthographe, à la ponctuation et aux règles de grammaire.
- (4) Aux élèves scolarisés : il est **obligatoire** de joindre la liste des oeuvres étudiées au cahier d'examen.
Aux élèves externes et aux élèves *mishné* : une liste des œuvres sera distribuée.

Tout ce que vous voulez écrire en tant que brouillon (plans, calculs, etc.), doit être écrit dans votre cahier d'examen uniquement, sur des pages séparées. Indiquez "טייטה" en haut de chaque page de brouillon. Écrire des notes de brouillon sur d'autres feuilles que celles du cahier d'examen, risque d'entraîner votre disqualification !

ספרות עברית וכללית

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון: שירה (שירים מן המחצית השנייה של המאה ה-20
בנושא "החברה הישראלית — בין שבר לאיחוי")

— (25×2) — 50 נקודות

פרק שני: ספרי קריאה

— (50×1) — 50 נקודות

סה"כ — 100 נקודות

שני הפרקים בבחינה הם **חובה**.

ענה על השאלות על פי ההוראות האלה:

מן הפרק הראשון (שירה) ענה על שתי שאלות.

מן הפרק השני (ספרי קריאה) ענה על שאלה אחת.

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

(1) רשימת היצירות.

(2) מילון לפי בחירת הנבחן.

ד. הוראות מיוחדות:

(1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה
שבחרת להשיב עליה.

(2) אין להדגים באמצעות אותה יצירה בתשובות שונות.

(3) שים לב לכתב, לכתוב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

(4) לנבחנים אינטרניים: **חובה** לצרף למחברת הבחינה את

רשימת היצירות שנלמדו.

לנבחנים אקסטרניים ולנבחני משנה: רשימת יצירות תימסר.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך
לכתוב בטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).

רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים
שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

Bonne chance!

בהצלחה!

Questions

Première partie – Poésie

(Poèmes de la seconde moitié du 20e siècle,
sur le thème de "la société israélienne — entre fracture et unification")
(50 points)

Répondez à deux questions parmi les questions 1 à 6 (25 points par question).

1. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

על שתיקתם של התימנים / אהרן אלמוג

אֶל בֵּית סָבִי בָּאוּ תִּימָנִים מִמַּחֲנֶה יוֹסֵף
יָשְׁבוּ וְשָׁתְּקוּ
כְּשֶׁאָחַד שָׁר הַשָּׁנִי חֶכֶה
כִּדְגָדְלָתִי בֵּין נֶהֱמָה
לְשִׁתִּיקָה
עֲכָשׁוּ הַתִּקְיָנוּ לְאַבִּי טֶלְפֹּן וְהוּא יוֹשֵׁב
וּמַחֲכֶה לְצִלְצוֹל
שְׁמוֹנִים שָׁנָה שֶׁתֵּק שֶׁתֵּקוּ אֲבוֹתָיו
עֲכָשׁוּ הוּא רוֹצֶה שֶׁיִּקְשִׁיבוּ לְדַבָּרֵיו

Expliquez et illustrez les différentes significations du thème du silence [שתיקה], telles qu'elles sont exprimées dans ce poème.

2. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

מתחת לפני האדמה / אלי אליהו

ומה לעשות שאצלי
הנתוח הצליח ובגדד
מתה. ולא נותרה
אלא המוסיקה שהיה אבי
שומע בתחנות הבושה,
כשהמתין בחניון התת־קרקעי,
לקחת אותי אל צבא העם
בדרכו לעבודה.

ולא אשכח לעולם
את עצב ידו המגוששת
אחר העברית, להחליף מהר,
לפני שיוצאים ועולים
מעל פני האדמה.

Expliquez et illustrez l'apport des "stations de la honte" ["תחנות הבושה"] à l'élaboration du sens du poème.

3. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

וְהַגִּירַת הוֹרֵי / יְהוּדָה עֲמִיחִי

וְהַגִּירַת הוֹרֵי לֹא נִרְגָּעָה בִּי.
דָּמִי מִמָּשִׁיף עֲדִין לְשִׁקְשֵׁק בְּדַפְנוֹתֵי
גַם אַחֵר שֶׁכָּבַר הֵנַח הַכְּלִי עַל מְקוֹמוֹ.
וְהַגִּירַת הוֹרֵי לֹא נִרְגָּעָה בִּי.
רוּחוֹת זְמַן רַב עַל אֲבָנִים.
הָאֲדָמָה שׁוֹכַחַת צַעֲדֵי דוֹרָכִים בָּהּ.
גּוֹרֵל נוֹרָא. קָטְעֵי שִׁיחָה אַחֵר חֲצוֹת.
הַשֹּׁג וְנִסְיָגָה. לִילָה מְזִכִּיר יוֹם מְשֻׁכָּח.
עֵינַי שֶׁהִסְתַּכְּלוּ זְמַן רַב לְתוֹךְ מִדְּבַר גָּדוֹל
וְנִרְגָּעוּ מְעַט. אֲשֶׁה אַחַת. כָּלְלִי מְשֻׁחָק
שֶׁלֹּא הִסְבִּירוּ לִי הֵיטֵב. חֲקֵי כָאֵב וְכַבֵּד.
עוֹד עֹכְשׁוֹ לְבִי, בְּקֶשֶׁי יִשְׁתַּכֵּר
בְּלֶחֶם אֲהַבְתּוּ הַיּוֹמִיּוֹמִית. הוֹרֵי בָמוֹ הַגִּירָתָם.
עַל אִם הִדְרָךְ, בָּהּ אֲנִי תַמִּיד יְתוֹם בְּלִי אִם,
צָעִיר מְדִי בְּשִׁבְלִי לְמוֹת, זָקֵן מְדִי לְמִשְׁחָקִים.
וְעִיפּוֹת חוֹצֵב וְרִיקָנוֹת הַמְחַצֵּבָה בְּגוֹף אֶחָד.
אַרְכָּאוֹלוֹגִיָּה שֶׁל עֵתִיד, בְּתִי נִכּוֹת
שֶׁל מָה שֶׁלֹּא הָיָה. וְהַגִּירַת הוֹרֵי
לֹא נִרְגָּעָה בִּי, וּמַעֲמִים מָרִים לְמַדְתִּי
שְׁפוֹת מְרוֹת לְמַעַן שְׁתִּיקָתִי
בֵּין הַבְּתִימִים, אֲשֶׁר דּוֹמִים לְאַנִּיּוֹת תַּמִּיד.
וְכָבַר עוֹרֻקִי וְגַם גִּידִי כְּסִבָּךְ
שֶׁל חֲבָלִים שֶׁלֹּא אֶתִּיר. וְאַחֲר־כֵּן
מוֹתִי וְסוֹף לְהַגִּירַת הוֹרֵי.

La phrase "וְהַגִּירַת הוֹרֵי לֹא נִרְגָּעָה בִּי" apparaît à trois reprises dans ce poème.

Expliquez l'apport de cette répétition à l'élaboration du sens du poème.

4. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

ספור על הסבתא / אריה סיון

אתה רוֹצָה לְדַעַת מָה הָיָה פֶּה פֶּעַם בְּמָקוֹם הַזֶּה
לִפְנֵי הַכְּבִישׁ וְהַבָּתִּים וְאֵילָנוֹת הַסֶּרֶק?
חֹל הָיָה פֶּה פֶּעַם בְּמָקוֹם הַזֶּה, חֹל בְּתוֹלִי
וְסִבְתָּ הָיְתָה הוֹלֶכֶת פֶּה מִתַּחַת לְשִׁקְמָה
וְצִפְרִים הָיוּ תוֹקְעוֹת מִקוֹרֵיהֶן בְּפָרִי הַלֵּא מוֹגֵן
וּמִצִּיצוֹת מַעַל רֹאשָׁה אֵת צִיּוּצֵי הַמִּלְחָמָה הַנוֹרָאָה מְכַל –
הַמִּלְחָמָה עַל שְׂטַח הַמַּחְיָה.
וְסִבְתָּ, עֲלֵמָה תַּמָּה, חֲשֹׁבָה לְפִי תַּמָּה
כִּי אֵלֶּי הֵן סִימְפוֹנִיּוֹת מְפִלָּאוֹת
לְכָבוֹד הַשַּׁחַר הַבּוֹקֵעַ מִחֲדָשׁ,
אוֹלֵי אֶפִּילוֹ לְכַבֹּדָה.
וְזֶה הֵבִיא אוֹתָהּ לְהִתְיָשֵׁב פֶּה, בְּמָקוֹם הַזֶּה –
וְאֵת הַשָּׂאָר אֵתָּה יוֹדֵעַ, בְּוַדָּאִי.

Dans ce poème, les gazouillements des oiseaux ont plusieurs significations.

Expliquez et illustrez cette affirmation.

5. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

נַעֲרָה מִן הַקְּטָמוֹנִים (חֲתָר־אוֹרֶךְ) / מִירִי בֶן שִׁמְחוֹן

נַעֲרָה שְׁחוּרָה עִם חֲטָטִים בְּפָנִים
עֲלִיזָה אֶלְפִּנְדָרִי
בְּמִקּוֹם שְׁנוּעַד לְאֲנָשִׁים אֲחֵרִים
מְכַבֶּסֶת אֶת בְּגָדֶיהָ
כְּמִי שֶׁעוֹשֶׂה הַטּוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים
אֲחֵר כֶּךָ תְּדִיחַ רִצְפָּה
וְתִתְחַן פְּרָחִים בְּאֶגְרָטֵל
הִיא מִתְאַיֶּמָה אֶת צִבְעֵי הַחֲלָצָה לַחֲצֵאִית
הִיא לֹא שָׁמָּה עַל הַחֲטָטִים בְּפָנִים
הִיא שָׁמָּה עַל זֶה שְׂכָבָה עֲבָה שֶׁל "מִיָּק אֶפ"
וְלֹא רוֹאִים כָּל כֶּךָ.
בְּכָל־זְכוּתֶיהָ וְהַצְלָחוֹתֶיהָ לֹא תִלְוִיּוֹת בָּזָה
הִיא מְקַפִּידָה לְמִלָּא אֶת חוֹבוֹתֶיהָ לְפִי הַסֵּדֶר
וְאִמּוֹנָה הֵיטֵב עַל מִי "בְּסֵדֶר" מִי "לֹא בְּסֵדֶר".
מִדִּי פַעַם יֵשׁ לָהּ הַתְּפָרָצִיּוֹת, אֲבָל בְּצִדָּק
בְּהִתְחַשֵּׁב בְּעֶבְדָּה שְׁכָל כֶּךָ הִרְבָּה אֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אִיךָ לְהִתְנַהֵג
זֶה הַטֵּבַע שֶׁלָּהּ
הִיא לֹא סוֹבֶלֶת אֶת כָּל אֱלֹהִים שְׂאוֹמְרִים שְׁטִיּוֹת
שְׂאִין לָהֶם טַעַם
וְשֶׁלֹּא שׂוֹמְרִים עַל הַכְּבוֹד שֶׁלָּהֶם
אֲמֹא שֶׁלָּהּ מִתֵּה מִהֶתְקַף לֵב כְּשֶׁהִיָּתָה קִטְנָה
וְאֲבֹא שֶׁלָּהּ שְׂרֵת בְּבֵית־סֵפֶר מְמַלְכֶתִי דָתִי עַל יַד הַבֵּית
הִיא אוֹהֶבֶת אֶת הָאֵחַ שֶׁלָּהּ יַעֲקֹב
שֶׁהִתְקַדַּם בְּחַיִּים
וְהוּא אֲדַמִּיגִיסְטְרָטוֹר בְּמַחְלָקַת הַמֶּשֶׁק שֶׁל הָאוּנִיבֶרְסִיטֶה
אֲחֵרָאִי עַל כֶּךָ וְכֶךָ עוֹבְדִים
שֶׁמְקַבְּלִים אֶת הַמְשָׁכָת מִיָּדוֹ וְנוֹתְנִים לוֹ כְּבוֹד.

היא פתבנית ומספיקה 120 מלים בדיקה
העבודה זה הדבר הכי חשוב בשבילה בחיים
כל בקר ב' 7:30 בדיוק רואים אותה בתחנה
(יש לה קביעות וגם הפנסיה שלה מסדרת).
בשעות הפנויות היא סורגת גובלנים
שקנתה בעיר העתיקה בשבת.
אשר מתקשר לפעמים מן המוסד
אבל היא לא מראה לו פנים כל כך
זה טוב בשביל שידע שהיא רצינית
ושלא יחשב שהיא תסכים לפני החתונה.
לפעמים היא יוצאת עם אח שלה יעקב לסרט
מגלח למשעי ובנעלים מצחצחות
וכל השכונה רואה שהיא מבילה
והשם שלה נשאר נקי.
כלם בשכונה יודעים שעליזה היא בחורה ללא רבב
אומרת "שלום" ו"מה שלום הילדים"
יודעת לתפור ויושבת בבית
בחוזה רצינית.
יום יבוא והמזל שלה יבוא גם כן
יבוא בחור לעגן והיא תתחתן
ותוליד ילדים שיגדלו בעזרת השם
ויערכו את האמא שלהם.

Selon vous, ce poème est-il un poème contestataire ? Justifiez et illustrez vos propos.

6. Ci-dessous un poème sans titre (débutant par les mots "סלימה את דומעת") de Amira Hess.
Lisez-le, puis répondez à la question qui suit.

סלימה את דומעת שם עדן ליד הפריז'דר עם בלוק הקרח על
העינים שלי
זה היה בצריף הפח
שום קוסם מארץ עוצו לי לאן לרוץ לא בא
ממסמרת נפשי שלא תפרח
עמדתי ליד סלימה ולילה במעברה חלף מעלינו כמו צל כבד

יש לילות שזכרון קקטוסים מעקצים בלשון ובגוף
כי אכלתי מפרי דעת הצבר

הו ריח נרקיסים משכר
מושך רגלי ליד לרוץ עמק בתוך בצת נחל קישון
וזרים בידי -
ריצת בקר חלומה אל לע הבצות המרהיב
הקיצתני אל בקר שכלו שכר ושעת בין שמשות אדירה
חפנה אל תוכי ילדה קלת גוף נושמת נוף
פרוש לכל גולה אל עולמו.

הייתי עשויה משי טהור ומלמלה
ונפשי מסרקות בפרח מסרק שולמית

מה לך סלימה טרם נולדת נספית אל ימים גקשים ואת עודך
נצן מתהפך לאשה בעולת איש, ילדה יתומה מאב
ואין לה חובק. ורק אני נצבתי לך מרחוק על שפת היאור
מאספת אותך אל תוכי גרה אסופית

עיניך כה קטנות ויוקדות רגש סתום
כמו חד חנית
כמו יהלום מלטש
בין עיי חרבות שמחתך
עוד בך דקלים ועסיס התמר.

Décrivez le personnage de la narratrice (la fille de Salima) ainsi que son univers dans ce poème.
Dans votre réponse, traitez également du rôle de la mère dans l'univers de la fille.

Deuxième partie – Livres de lecture [ספרי קריאה] (50 points)

Répondez à une question parmi les questions 7 à 9.

7. הנכדה של מר לין / פיליפ קלודל

Décrivez la relation entre M. Linh et M. Bark, puis expliquez ce que leur relation a de spécial.

8. המקרה המוזר של הכלב בשעת לילה / מארק האדון

Décrivez la fin du livre, puis expliquez de quelle manière cette fin répond aux questions soulevées au cours de l'intrigue de ce livre.

Attention : Répondez à la question 9 en vous appuyant sur l'une des œuvres de la liste ci-dessous uniquement.

9. סופה בין הדקלים / סמי מיכאל; הגל / מורטון רו; מען לא ידוע / קתרין קרסמן טיילור; המסע של פרוונה / דבורה אליס

Selon le philosophe et écrivain Voltaire, "Un livre n'est légitime que s'il nous enseigne quelque chose".

Qu'avez-vous appris de ce livre de lecture ? Expliquez vos propos, et apportez des exemples tirés de l'intrigue du livre et des relations entre ses personnages.

Bonne chance

Tous droits réservés à l'État d'Israël.
Toute copie ou publication est interdite sans l'autorisation du
Ministère de l'Éducation.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.